

Geachte leden van de Reclame Code Commissie,

Atoomstroom.nl claimt dat de opwekking van elektriciteit met kerncentrales I. 'schoon', II. 'CO₂-vrij' en III. 'vrij van subsidies' is. Ik zal u aangeven waarom dit feitelijk juist is en niet in strijd met de artikelen 7 of 8.3 van de Reclame Code, noch met de artikelen 2 of 3 van de Milieu Reclame Code.

Maar eerst het volgende: Anders dan Greenpeace suggereert, hebben onze claims enkel en alleen betrekking op het proces van elektriciteitsopwekking. Het is algemeen gebruik in de elektriciteitssector -en zelfs bij Greenpeace- om (milieu-)claims over stroom te betrekken op het proces van opwekking. Wij vermelden dat ook nog eens nadrukkelijk, terwijl dat over het algemeen wordt nagelaten.

Verder wil ik benadrukken dat zo volledig mogelijk volledig informeren ons uitgangspunt is: "Lees over kernenergie, neem alle voors en tegens tot je en besluit dan of je klant bij ons wilt worden", is ons uitgangspunt. Daarom verwijzen we op onze site naar een veelheid aan bronnen over kernenergie, waaronder ook de sites van notoire tegenstanders zoals Greenpeace, Wise en Laka. Ook de huidige klacht van Greenpeace is in zijn geheel - inclusief bijlagen- op onze site te vinden.

Alvorens ik tot de inhoud overga zou ik -op het risico af om onaardig over te komen- willen opmerken dat de klacht van Greenpeace op een flink aantal punten cijfermatig overdreven (men neemt bijvoorbeeld het meest ongunstige getal uit tientallen CO₂-studies over kerncentrales), inconsequent (Greenpeace juichte bijvoorbeeld het ECN-rapport dat wij gebruiken eerder toe en kraakt het nu af), of tendentius is (men verzuimt bijvoorbeeld te melden welke moeite uranium delvers zich getroosten om vervuiling te beperken). Verder zal ik niet ingaan op detail aantijgingen van Greenpeace voor zover die niet over het proces van opwekking gaan. Dan ga ik nu inhoudelijk in op onze claims:

Claim I: Elektriciteitsopwekking met kerncentrales is schoon

Van Dale geeft als definitie van schoon: “weinig vervuiling veroorzakend”. Bij het proces van elektriciteitsopwekking met kerncentrales komen geen vervuilende stoffen in het milieu, noch komt er enige straling vrij.

Zoals algemeen bekend en door -ons ook uitgebreid vermeld- levert het proces van elektriciteitsopwekking met kerncentrales wel langdurig radioactief afval op. De hoeveelheid afval is -althoewel schadelijk- echter als ‘weinig’ te kwalificeren (10 gram per jaar voor een gemiddeld gezin). Bovendien wordt dit afval zorgvuldig en duurzaam afgescheiden van de samenleving opgeslagen en komt derhalve niet in het milieu.

Elektriciteit uit kerncentrales voldoet dus zeker aan de Van Dale definitie van ‘schoon’.

Natuurlijk is in absolute zin geen enkele vorm van energie ‘schoon’ of ‘groen’ te noemen. Alle vormen van elektriciteitsopwekking hebben immers, over de keten beschouwd, forse milieuconsequenties. U zult van mij aannemen dat ik genoeg schrijnende verhalen kan produceren over de milieuschade bij ijzerertswinning en ijzerproductie, de productie van zonnepanelen of windturbinebladen en de bouw van waterdammten.

Als ik artikel 3 van de MRC lees, dan kan geen enkele vorm van energie schoon of groen genoemd worden, zonder nuancering:

Artikel 3. Aantoonbaarheid: “Alle milieuclaims dienen aantoonbaar juist te zijn. De bewijslast rust op de adverteerder. Naarmate de milieuclaims absolueter zijn geformuleerd, worden zwaardere eisen gesteld aan het bewijsmateriaal. ...” Bij de huidige stand van de techniek is het moeilijk voorstelbaar dat van veel producten kan worden bewezen dat zij absoluut milieuonschadelijk zijn. Daarom is grote terughoudendheid met betrekking tot absolute claims op zijn plaats. Hierbij dient men zich te realiseren dat woorden als: “milieuvriendelijk”, “schoon”, “groen”, “goed voor het milieu”, die zonder nadere nuancering worden gebruikt, door het publiek snel als absolute claims worden begrepen.”

Toch heb ik u in onze replek d.d. 4 februari een flink aantal voorbeelden gegeven, inclusief van Greenpeace, waarin ‘groene energie’ en ‘schone energie’ zonder nuancering worden gebruikt. Wij melden er zo consequent mogelijk bij dat we over de opwekking spreken.

Claim II: Elektriciteit uit kerncentrales is CO₂-vrij opgewekt

De milieuconsequenties van de door ons verkochte elektriciteit komen tot uiting in het bij ons bedrijf behorende voorlopige stroometiket. Het stroometiket is een door de overheid in het leven geroepen verplichte weergave van de opwekmethode en milieukwaliteit van de door een leverancier geleverde elektriciteit.

De brancheorganisatie voor de sector (EnergieNed) heeft -samen met de Energiekamer- een uniforme rekenmethode ontwikkeld om ervoor te zorgen dat alle energiebedrijven op dezelfde manier het stroometiket bepalen. Deze methode *schrijft voor* om ‘nul’ CO₂-uitstoot op te geven voor Kernenergie. Zie onderstaande tabel uit de invulinstructie van EnergieNed:

Emissiefactoren per brandstof

Brandstof	Emissiefactoren	
	(g CO ₂ /kWh)	(g Kernafval/kWh)
Aardgas	450	
Aardgas-WKK	300 ⁴	
Kolen	870	
Kern	0	0,003
Stookolie	660	
Afval, fossiel deel	1.150	
Overig	483	

Atoomstroom.nl houdt zich -net als alle andere leveranciers- aan deze richtlijn en geeft dus ook ‘CO₂-vrij in de opwekking’ op in haar stroometiket, geheel volgens de instructie van de Energiekamer en de branchevereniging EnergieNed. Alle andere leveranciers rekenen met ‘nul’ CO₂-uitstoot voor het kern- en het groene deel van hun stroom.

Atoomstroom.nl zou dus tegen de instructies van de sector in handelen door iets anders dan ‘nul’ CO₂-uitstoot op te geven voor elektriciteit die is opgewekt met kernenergie. Overigens zijn wij de eerste leverancier die heeft geopperd om in het stroometiket naast over de opwekking óók over de keten te gaan rapporteren.

Ten slotte wil ik u wijzen op een persbericht van Greenpeace uit 2005 (“Kyoto gered, nu het klimaat nog”, zie bijlage): “Kernenergie veroorzaakt geen klimaatverandering, wel andere levensgevaarlijke problemen” en “Borssele stoot weliswaar geen CO₂ uit, maar genereert andere milieu- en veiligheidsproblemen”.

Claim III: Opwekking van elektriciteit in kerncentrales is ongesubsidieerd

Over ongesubsidieerd kan ik kort zijn. Er bestaat geen subsidie voor het opwekken van stroom met kerncentrales. Greenpeace erkent dat, omdat zij spreekt over ‘indirecte subsidies’. Onze claims beperken zich tot de opwekking van elektriciteit en verder hierop ingaan is dus eigenlijk onnodig.

Toch ga ik we hier kort op het ketenargument van Greenpeace in. Dat komt er in het kort op neer dat Greenpeace meent dat de vergoedingen voor opslag van afval, en de ontmanteling en verzekering van een kerncentrales te laag zijn en dat de Staat in de toekomst zou moeten bijspringen.

Alhoewel niets hierop wijst, is dat natuurlijk mogelijk, zoals in alle industrietakken. Op dit moment gebeurt dit bijvoorbeeld bij een flink aantal banken. Toch zou niemand banken een jaar geleden als gesubsidieerde instituten hebben aangemerkt.

Voor zover ons bekend zijn er dus geen subsidies die van de Overheid naar de sector vloeien. Ongesubsidieerd is dus met recht te claimen, of nu het nu gaat om het proces van opwekking of de gehele keten van kernenergie.

Samenvatting en conclusies

Bovenstaande in acht nemend, handelen we niet in strijd met de artikelen 2 en 3 van de Milieu Reclame Code, zeker gezien de consistente vermelding dat onze claims alleen over het deelaspect van de opwekking gaan. Gezien de uitgebreide manier waarop wij onze potentiële klanten van informatie voorzien en wijzen op bronnen voor en tegen kernenergie is de term 'misleiding' op basis van de artikelen 7 en 8.3 uit de Reclame Code ook (volledig) misplaatst.

Ik hoop u hiermee voldoende informatie te hebben verschaft om te kunnen oordelen over de door Greenpeace ingediende klachten.

Sjef Peeraer, *Atoomstroom.nl*

